

Üniversite Öğrencileri Sabır Etilim Ölçeði

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Öğrencileri Sabır Etilim Ölçeði*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32133>

Özet

Üniversite Öğrencileri Sabır Etilim Ölçeği (ÜÖSEÖ), Nimet Çeliköz ve Yavuz Ercan Gül tarafından 2018 yılında geliştirilmiş bir ölçek geliştirme çalışmasıdır. Bu ölçek, yükseköğretim düzeyindeki bireylerin sabır etimlerini ve bu etimin boyutlarını ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirme süreci, kapsamlı psikometrik özellikler çalışması içerir, özellikle üniversite öğrencilerinin akademik ve sosyal yaşamlarında karşılaştıkları zorluklar karşısındaki dayanıklılık ve bekleme kapasitelerini değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Ölçek, Türkçe konuşan popülasyon için özgün olarak hazırlanmış ve geçerlik ile güvenilirlik analizleri yapılarak bilimsel alana kazandırılmıştır. Çalışmanın temel amacı, eğitim bilimleri ve psikoloji alanlarında sabır etimi araştırmalarına katkı sağlayacak, standart, güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktır.

Anahtar Kelimeler

Sabır, Etilim, Üniversite Öğrencileri, Psikolojik Ölçüm, Ölçek Geliştirme, Geçerlik, Güvenirlik, Yükseköğretim.

Yazarlar

Nimet Çeliköz, Yavuz Ercan Gül

Amaç

Ölçeğin temel amacı, üniversite düzeyindeki öğrencilerin sabır gösterme etimlerini sistematik ve nicel bir şekilde değerlendirebilecek, yüksek düzeyde psikometrik niteliklere sahip bir ölçme aracı ortaya koymaktır. Sabır, bireyin hedeflerine ulaşma sürecinde karşılaşılan engeller, gecikmeler veya olumsuz durumlar karşısında sakinliğini koruma ve sebat etme yeteneği olarak kabul edilmektedir.

Bu araç, üniversite öğrencilerinin kişisel gelişimlerini, stresle başa çıkma stratejilerini ve akademik başarılarını etkileyen önemli bir özelliklerini ölçerek, rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinde kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ayrıca, sabır etimi ile diğer psikolojik değişkenler arasındaki ilişkilerin incelenmesine olanak sağlamaktadır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Üniversite Öğrencileri Sabır Etilim Ölçeği'nin ölçtüğü temel yapı, "Sabır Etilimi"dir (Patience Tendency). Bu yapı, genellikle beklemeye dayanma, zorluklar karşısında sebat etme ve olumsuz

duygusal tepkileri kontrol etme gibi çok boyutlu bileşenleri içerir.

Ölçek, sabırın tek bir genel özellikten ziyade, farklı bağlamlarda ve durumlarda ortaya çıkan etilimleri yansıtan bir davranış örüntüsü olduğunu varsayar. Üniversite bağlamında bu etilim, ders çalışma disiplini, sınav sonuçları bekleme, sosyal ilişkilerdeki çatışmaların yönetme ve kariyer hedeflerine yönelik uzun vadeli çaba gösterme gibi alanlarda kendini gösterebilir. Ölçek geliştirme çalışması, bu etilimin altında yatan faktörleri belirlemeyi amaçlamıştır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, geliştirme makalesinde detaylı olarak sunulmuştur (Çeliköz ve Gül, 2018). Geliştirme çalışmaları, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı sabır etilimi yapısını ne kadar doğru ölçtüğünü belirlemeye odaklanmıştır.

Bu kapsamda, muhtemelen yapı geçerli (faktör analizi yoluyla) ve içerik geçerli (uzman görüşleri alınarak) analizleri gerçekleştirilmiştir. Yapı geçerli analizleri, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen faktör yapısını destekleyip desteklemediğini göstermiştir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını incelemiştir. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı) hesaplanmıştır. Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, ölçeği oluşturan maddelerin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar uyumlu olduğunu gösterir.

Tipik olarak, ölçek geliştirme çalışmalarında tatmin edici düzeyde güvenilirlik değerlerinin elde edildiği varsayılmaktadır, bu da ölçeğin farklı uygulamalarda benzer sonuçlar verme yeteneğine sahip olduğunu işaret eder.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Ölçek geliştirme sürecinde genellikle **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılarak madde gruplamaları belirlenmiş ve sabır etiliminin kaç boyuttan oluştuğu tespit edilmiştir.

Ardından, bu faktör yapısının farklı bir örneklemede doğrulanması amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** de yapılmış olabilir. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu bir yapıyı ölçtüğünü varsaymanın desteklemek ve maddelerin hangi faktör altında toplandığını netleştirmek için kritik öneme sahiptir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme

Format: Beşli veya Yedilki **Likert Tipi** derecelendirme ölçeği (Geliştirme çalışmalarında en sık kullanılan formattır).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri (Yükseköğretim düzeyinde eğitim gören bireyler).

Yaş Grubu: Genç Yetkinlik dönemi (Tipik olarak 18-25 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde öğrenim gören lisans ve/veya ön lisans öğrencileri. Çalışma, ölçeğin psikometrik özelliklerinin bu spesifik öğrenci grubunda test edilmesini sağlamıştır.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulaması şeklinde gerçekleştirilebilen, **öz bildirim envanteri** (self-report inventory) yöntemine dayanmaktadır. Uygulama süresi kısadır.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim Envanteri, Yükseköğretim, Sabır, **Psikometrik** Test, Ölçek, Yapı Geçerliliği, İç Tutarlılık.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Yavuz Ercan Gül

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazışma Adresi: ydidim@gmail.com

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Test Yayı: 2018

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.

Ek Kaynak Bağlantıları: Ölçeğin sunulduğu kongre bildirisine ait harici bir bağlantı mevcuttur:

congress.inescongress.com.

Ölçeğin orijinal dokümanı (DOCX formatında) aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [universite-ogrencileri-sabir-egilim-olcegi-toad.docx](#)

Kaynaklar

Çeliköz, N., ve Gül, Y. E. (2018). Üniversite Öğrencileri Sabır Eğilim Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, Hamarta E. vd. (Ed.), *Eğitim Bilimleri Araştırmaları* içinde, e kitap, 11-21, Çizgi Kitabevi, ISBN: 978-605-196-187-3.

Üniversite Öğrencileri Sabır Eğilim Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere ulaşmak için ilgili referans yayına başvurulması gerekmektedir (Çeliköz ve Gül, 2018).